

**Principeverzoek beoogd windpark Doetinchem  
(omgeving Barlhammerweg)**

*voor beeldvormende raad*

naam opsteller: J. Janssen

telefoonnummer: 377 232

e-mailadres: j.janssen2@doetinchem.nl

**Te besluiten om:**

1. Kennis te nemen van het ingediende principeverzoek beoogd windpark Doetinchem.
2. Kennis te nemen van het adviesrapport klankbordgroep en de reactienota op het adviesrapport.
3. Gelet op de raadsmotie 'geen onomkeerbare stappen m.b.t. plaatsen van windmolens d.d. 8 juli 2021' wensen en bedenkingen te geven over het voornemen van het college om het principeverzoek beoogd windpark Doetinchem voorlopig niet in behandeling te nemen.

**Inleiding**

Het proces met betrekking tot het beoogde windpark Doetinchem loopt al meerdere jaren (vanaf 2019). De initiatiefnemers zijn Pallandt van Keppel Stichting en Green Trust Consultancy (hierna initiatiefnemers). Na een intensief participatieproces met een klankbordgroep hebben de initiatiefnemers afgelopen juli een hernieuwd principeverzoek (bijlage 1) ingediend.

In het nieuwe principeverzoek stellen de initiatiefnemers 3 verschillende varianten voor.

- Variant 1: 5 windturbines, 210 m tiphoogte, ca. 22,5 MW opgesteld vermogen
- Variant 2: 4 windturbines, 230 m tiphoogte, ca. 24 MW opgesteld vermogen
- Variant 3: 2 windturbines, 250 m tiphoogte, ca. 17 MW opgesteld vermogen

Met dit principeverzoek hopen de initiatiefnemers op een definitieve principemedewerking van de gemeente. Dit stelt de initiatiefnemers in staat om de volgende fase te starten, waarin zij de MER (beoordeling)-procedure kunnen doorlopen om de milieu- en gezondheidseffecten te onderzoeken en in beeld te brengen, waarna de benodigde omgevingsvergunningen kunnen worden aangevraagd.

Ons voornemen is om het principeverzoek niet in behandeling te nemen. Normaliter worden principeverzoeken door het college afgedaan. Omdat het om een grootschalig duurzame opwek project gaat en omdat er twee moties van de gemeenteraad liggen vragen we uw raad om wensen en bedenkingen met betrekking tot ons voornemen om het principeverzoek voorlopig niet in behandeling te nemen.

**Argumenten**

*1.1 Het doorlopen participatieproces van de initiatiefnemers achten wij van voldoende kwaliteit.*

Op 27 oktober 2020 heeft het college het volgende besloten:

1. Gelet op de uitgangspunten van het beleidskader "duurzame energieopwekking in Doetinchem" in principe medewerking te geven aan de verdere uitwerking van het plan windmolenpark Barlhammerweg door middel van het doorlopen van een participatieproces met de omgeving;
2. Aanvrager te informeren dat een definitieve principemedewerking en de besluitvorming hierover afhankelijk is van het goed doorlopen van een participatieproces met omwonenden, alsmede een goede uitwerking van het plan windmolenpark Barlhammerweg;

3. Aanvrager te verzoeken het participatieproces, om te komen tot een uitgewerkt plan, zodanig in te richten dat dit proces aansluit bij de gedragscode "Acceptatie & Participatie Windenergie op land" en zal worden geleid door een onafhankelijk en deskundig derde (gespreksleider en notulist);
4. De raad met een raadsmededeling over het onderhavige besluit te informeren

Na het principebesluit van oktober 2020 hebben initiatiefnemers het participatieproces voortgezet, waarbij zij de gedragscode "Acceptatie & Participatie Windenergie op Land" als leidraad hebben genomen. Deze gedragscode stelt eisen aan initiatieven, zoals vroege en transparante betrokkenheid van de omgeving, het opstellen van een participatieplan, de benoeming van een aanspreekpunt, mogelijkheden voor financiële participatie en aandacht voor natuur, landschap en lokaal eigendom.

In het principeverzoek hebben de initiatiefnemers het participatieproces en het traject met de klankbordgroep toegelicht.

Zo hebben de initiatiefnemers:

- Informatiebrieven verstuurd naar direct omwonenden van het windpark;
- Keukentafelgesprekken gevoerd;
- Een digitale informatieavond georganiseerd;
- Een klankbordgroep (KBG) gevormd;
- Een onafhankelijke gespreksleider (mediator) aangesteld voor het begeleiden van het participatieproces en de gesprekken in de klankbordgroep;
- 13 bijeenkomsten georganiseerd waar verschillende thema's met de KBG zijn besproken;
- Een informatiebrief gestuurd aan omwonenden binnen een straal van 2,3 kilometer.

Wij zijn van mening dat de initiatiefnemers met het nieuwe principeverzoek en de daaraan voorafgaande stappen aan de in het collegebesluit vermelde participatievoorwaarden hebben voldaan.

*2.1 Definitieve reacties op de argumenten in het adviesrapport van de klankbordgroep beoogd windpark Doetinchem kunnen pas gegeven worden nadat de resultaten van de verschillende nog uit te voeren onderzoeken definitief bekend zijn.*

De Klankbordgroep Doetinchem (KBG) spreekt zich in het adviesrapport klankbordgroep (bijlage 2) nadrukkelijk uit tegen de plaatsing van windturbines langs de Oude IJssel. De KBG heeft zich in de materie verdiept, wetenschappelijke en openbare bronnen geraadpleegd, naast de voorlichting die Greentrust heeft gegeven, en is tot de conclusie gekomen dat het beoogde gebied niet geschikt is.

Het voorgestelde zoekgebied ligt in een waardevol natuurgebied, een beschermde natuurlijke en cultuurhistorische omgeving en dichtbij bewoonde gebieden. De gevolgen van het windpark zouden onomkeerbaar en ernstig zijn voor de gezondheid van omwonenden, de natuur, en het landschap. De KBG refereert aan de destijds aangenomen motie dat de gemeente Doetinchem geen onomkeerbare besluiten zal nemen. De besluiten rondom Windpark Doetinchem hebben grote invloed op de leefomgeving van de inwoners en een hele generatie krijgt hiermee te maken. De KBG roept op om de zorgplicht in acht te nemen en te zorgen voor een optimale bescherming van de gezondheid en de belangen van omwonenden, natuur, landschap en recreatie. De oproep van de KBG is om onderzoek te doen naar alternatieve locaties en alternatieve vormen van duurzame energie.

In bijgevoegde 'Reactienota adviesrapport klankbordgroep beoogd windpark Doetinchem d.d. 20 november 2024' (bijlage 3) hebben we op de verschillende onderdelen onze gemeentelijke reactie weergegeven. Op veel argumenten in het advies van de klankbordgroep kan nu nog niet inhoudelijk ingegaan worden. De initiatiefnemers moeten nog de nodige onderzoeken laten uitvoeren. Ook moet er nog een MER-procedure doorlopen worden.

Als de resultaten van de onderzoeken en het planMER-onderzoek bekend zijn, moet blijken of een windpark op deze plek haalbaar is. Daarna kunnen we definitief ingaan op de argumenten van de klankbordgroep.

### *3.1 Het hernieuwde principeverzoek kan niet voldoen aan de motie geen onomkeerbare stappen m.b.t. plaatsen van windmolens d.d. 8 juli 2021 van de gemeenteraad.*

Een uitgebreide onderbouwing vindt u in de notitie 'Behandeling principeverzoek beoogd windpark Doetinchem' (bijlage 4).

Deze raadsmotie bevat twee elementen, te weten:

1. afwachten van het onderzoek van gezondheidseffecten van windturbines;
2. geen onomkeerbare stappen nemen.

#### Onderzoek van gezondheidseffecten van windturbines

In deze raadsmotie wordt verwezen naar de motie van de Tweede Kamerleden Erkens en Leijten van 15 juni 2021. Naar aanleiding van de motie Erkens en Leijten hebben de volgende onderzoeken plaatsgevonden:

- Onderzoek afstandsnormen windturbines (Arcadis);
- Gezondheidsverkenning windturbines (Nivel).

Op dit moment vindt er een blootstelling-responsrelatie-onderzoek door het RIVM plaats. Het blootstelling-responsrelatie-onderzoek loopt nog en de resultaten worden in 2026 verwacht.

Samengevat komt het erop neer dat nog niet alle relevante gezondheidsonderzoeken afgerond zijn.

#### Geen onomkeerbare stappen

De vraag is of het nemen van een principebesluit door het college een onomkeerbare stap is. Een principebesluit is in eerste instantie bedoeld als een informele toetsing van een plan, om te zien of het plan in lijn is met het gemeentelijk beleid en of er überhaupt mogelijkheden zijn voor realisatie. Het is slechts een indicatie van de bereidheid om mee te werken.

Een principebesluit wordt vaak gebruikt om de haalbaarheid van een plan te onderzoeken voordat er veel tijd en geld in een formele aanvraag wordt gestoken. Het is een manier om te voorkomen dat er later verrassingen of vertragingen ontstaan.

Het is geen officiële vergunningsaanvraag, en er is geen formele rechtsgang aan verbonden.

Omdat het geen formeel besluit is, is het niet mogelijk om er bezwaar of beroep tegen aan te tekenen.

Een positief principebesluit geeft aan dat de gemeente in principe bereid is mee te werken aan het plan, wat de kans op een latere vergunningaanvraag vergroot.

Het principebesluit kan inzicht geven in de voorwaarden en randvoorwaarden die de gemeente stelt aan het plan, wat helpt bij het verder uitwerken ervan.

In sommige gevallen kan een positief principebesluit leiden tot een geslaagd beroep op het vertrouwensbeginsel, waarbij de initiatiefnemer erop mocht vertrouwen dat de gemeente het plan zou ondersteunen.

De vraag of een principebesluit van het college een onomkeerbare stap is, is niet eenduidig te beantwoorden. Met het principebesluit geeft het college aan dat het mogelijkheden ziet voor de realisering van een windturbinepark.

Een belangrijk afwegingskader voor het college is of er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. De belangrijkste besluiten in de fysieke leefomgeving hebben als beoordelingsregel dat het besluit moet zien op 'een evenwichtige toedeling van functies aan locaties'. Op die manier kan bij nieuwe initiatieven een balans worden gevonden tussen beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving.

Wel kunnen er bij een positief principebesluit veel randvoorwaarden meegegeven worden. Dit maakt het principebesluit meer omkeerbaar. In een later stadium zijn er argumenten te vinden om op basis van de gestelde randvoorwaarden geen medewerking te verlenen.

### *3.2 We willen het standpunt van de gemeenteraad ten aanzien van het niet in behandeling nemen van het principeverzoek weten.*

Omdat uw raad te zijner tijd gaat over de omgevingsplanwijziging en/of buitenplanse omgevingsplanactiviteit voor de realisering van een windturbinepark willen we in deze fase de wensen en bedenkingen van de raad weten over ons standpunt om het principeverzoek voorlopig niet in behandeling te nemen. We willen uw raad expliciet wijzen op de in dit voorstel opgenomen kanttekeningen.

#### **Financiën**

We heffen geen leges wanneer een principeverzoek niet in behandeling wordt genomen. De kosten komen daarmee ten laste van de gemeentebegroting c.q. zijn opgenomen in het jaarplan van team Leefomgeving.

#### **Kanttekeningen**

##### *3.1 Geeft het besluit om het principeverzoek voorlopig niet in behandeling te nemen niet veel onzekerheid aan de initiatiefnemers?*

Volgens de raadsmotie kan het principeverzoek in behandeling genomen worden als het blootstelling-responsrelatie-onderzoek door het RIVM uitgevoerd is en/of de landelijke ontwerp milieunormen voor windparken in werking zijn getreden. Onduidelijk is wanneer dit het geval is. Onze verwachting is dat dit eind 2026 het geval zal zijn. Maar het is goed om te weten dat de datums afgelopen periode diverse keren zijn uitgesteld. Dit levert onzekerheid op bij de initiatiefnemers.

##### *3.2 Wat als de initiatiefnemers ervoor kiezen het principeverzoek bij de provincie Gelderland in te dienen?*

Het opgestelde vermogen van het beoogde windturbinepark Doetinchem is groter dan 15 MW, zodat de provincie Gelderland bevoegd gezag is van dit windturbinepark. Normaliter draagt de provincie Gelderland deze bevoegdheid over aan de gemeente. Dit gebeurt vaak pas nadat het college een positief principebesluit heeft genomen.

De initiatiefnemers kunnen ervoor kiezen om het principeverzoek bij de provincie Gelderland in te dienen. De consequentie hiervan is dat er wel afstemming met de gemeente Doetinchem plaatsvindt, maar dat de provincie de besluiten neemt. De invloed van de gemeente Doetinchem is beperkter dan wanneer de gemeente Doetinchem de aanvraag zelf in behandeling neemt. De provincie kan ervoor kiezen om niet te wachten op de inwerkingtreding van de landelijke ontwerp-milieunormen voor windparken. Ook kan de provincie keuzes maken ten aanzien van de normen voor slagschaduw en geluidhinder, die minder gunstig uitpakken voor omwonenden van het windpark Doetinchem. In het windpark Echteld-Lienden heeft de provincie Gelderland bijvoorbeeld gekozen voor een normstelling van 47 dB L<sub>den</sub> in plaats van 45 dB L<sub>den</sub>, waardoor de windturbines op een kleinere afstand van de woningen komen.

#### **Vervolg**

Tenzij uw raad het college andere wensen of bedenkingen meegeeft, zetten wij dit voorgenomen besluit om in een definitief besluit. Wij zullen de initiatiefnemers informeren over ons besluit.

**Bijlagen**

1. Principeverzoek inclusief bijlagen
2. Adviesrapport klankbordgroep beoogd windpark Doetinchem
3. Reactienota adviesrapport klankbordgroep beoogd windpark Doetinchem
4. Notitie behandeling principeverzoek beoogd windpark Doetinchem
5. Motie geen onomkeerbare stappen m.b.t. plaatsen van windmolens (d.d. 8 juli 2021)
6. Motie geen eigen normen voor windmolens opstellen (d.d. 24 februari 2022)
7. Overzicht participatie beoogd windpark Doetinchem
8. Antwoordbrief klankbordgroep beoogd windpark Doetinchem

Burgemeester en wethouders van Doetinchem,  
De secretaris, De burgemeester,

drs. L. Dennenberg

mr. M. Boumans MBA MPM